

Nazwa zajęć: Wychowanie w historii i kulturze		Education in history and culture	
Kierunek: Pedagogika			Obowiązuje od roku ak. 2019/2020
Poziom: I st. licencjacki	Profil: praktyczny	Grupa zajęć: Kierunkowe	
Semestr: I	Forma zaliczenia: E - egzamin	Punkty ECTS: 4	Zajęcia do wyboru: Nie
			Język zajęć: polski

Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:

Konwersatorium 15 / 8	Ćwiczenia 30 / 16	Suma godzin: 45 / 24
---------------------------------	-----------------------------	--------------------------------

Specjalność:

Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia:

prof. dr hab. Mirosław Krajewski/ dr Iwona Zielińska/ dr Marianna Cichocka

Opis zajęć:

Wykład oparty zostanie na wiedzy historycznej studentów z poziomu wykształcenia licealnego, zakończonego uzyskaniem matury i będzie powiązany z innymi wykładami wprowadzającymi w cykl studiów. Student, po jego wysłuchaniu, będzie posiadał ogólną wiedzę na temat procesów i systemów wychowania oraz kształcenia w poszczególnych epokach historycznych, od starożytności aż po współczesność, tj. reformę polskiego systemu edukacji, zapoczątkowaną zmianami ustawowymi w 2016 r.

Cele dydaktyczne:

Student rozumie podstawowe fakty z kregu historii odnoszące się do wychowania i kształcenia.

Celem przedmiotu jest poznanie podstawowych wiadomości o przemianach w kręgu rodziny oraz ideałów wychowawczych i edukacyjnych w instytucjach kształceniowych i myśli pedagogicznej w poszczególnych epokach.

Student potrafi połączyć fakty i idee wychowawcze i wyprowadzić wnioski prowadzące do określenia współczesnych modeli wychowania i kształcenia.

Student potrafi zająć określone stanowisko w społecznym dyskursie na temat modeli wychowania i kształcenia w poszczególnych epokach oraz wskazać na postacie i ich idee, donoszące się do wychowania i edukacji sensu largo.

Metody dydaktyczne:

MP1 wykład informacyjny
MP2 opis
MC1 projekt
MS1 metoda badawcza
ME1 pokaz

Metody oceniania:

MO1 kolokwium pisemne
MO2 egzamin pisemny

Konwersatorium

K 1 Wprowadzenie – zakres pedagogiki i jej subdyscypliny. Przegląd bibliograficzny.

K 2 Periodyzacja i zakres tematyczny historii wychowania jako dyscypliny pedagogiki.

K 3 Ideały wychowawcze i ich zmienność na przestrzeni dziejów (poszczególne epoki).

K 4 Historia instytucji edukacyjnych (od szkoły starożytnej do współczesnej).

K 5 Uniwersytety i ich rola w rozwoju kultury i nauki.

K 6 Postrzeganie zawodu nauczyciela w ciągu dziejów.

K 7 Rozwój myśli pedagogicznej: od greckich sofistów do współczesnych pedagogów polskich i światowych.

K 8 Dzieje kształtowania się pedagogiki jako nauki.

K 9 Rola Kościoła katolickiego w wychowaniu - przegląd dziejowy.

K 10 Dorobek kulturalny epok i jego wpływ na wychowanie.

K 11 Filozofowie i pedagodzy od starożytności do współczesności - ich poglądy na wychowanie i kształcenie

K 12 Rozwój ruchów wychowawczych przez stulecia ze szczególnym uwzględnieniem harcerstwa.

Ćwiczenia

C 1 Wychowanie w starożytności: Ateny, Grecja, Rzym, początki Kościoła katolickiego

C 2 Wychowanie i oświata w średniowieczu.

C 3 Idee oświatowe w dobie humanizmu.

C 4 Nowożytna myśl w wychowaniu i jej przedstawiciele.

C 5 Oświata w Polsce w drugiej połowie XVIII w. Dzieło KEN.

C 6 XIX-wieczny liberalizm w wychowaniu i kształceniu.

C 7 Oświata na ziemiach polskich po zaborami trzech czarnych orłów.

C 8 Polskę uczelnie wyższe w okresie zaborów.

C 9 Oświata polska w okresie międzywojennym 1918-1939.

C 10 Oświata i szkolnictwo w dobie komunizmu w Polsce i epoce tzw. demokracji ludowej (1945-1956).

C 11 Reformy systemu edukacji w Polsce w XIX-XXI wieku.

C 12 Wychowanie przedszkolne, kształcenie niepełnosprawnych oraz kształcenie ustawiczne w poszczególnych epokach historycznych.

Literatura podstawowa

1 Kot S., Historia wychowania, t. 1-2, Warszawa 1996.

2 Krajewski M., Historia wychowania i myśli pedagogicznej. Zarys wykładu, Płock 2006.

3 Krajewski M., Leksykon powszechnych dziejów edukacji z przewodnikiem bibliograficznym. Ludzie-koncepty-instytucje, Płock 2010.

Literatura uzupełniająca

1 Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t. 1-7, Warszawa 2003-2008 (wybrane hasła).

2 Krajewski M., Chronologiczno-synchroniczny przegląd powszechnych dziejów edukacji, Bydgoszcz 2009.

3 Pawlak M., Zarys dziejów oświaty, Bydgoszcz 2007.

4 Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej do roku 1795, Warszawa 1996.

Źródła dodatkowe

1 Materiały zamieszczane przez prowadzącego na platformie e-learningowej Uczelni.

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia są: 1. kolokwium pisemne w II połowie semestru; 2. egzamin pisemny (test wielokrotnego wyboru) spośród szerokiego kanonu pytań udostępnionych wcześniej na platformie Uczelni.

Przykłady pytań zaliczeniowych

1. Kto i kiedy wypowiedział te słowa: "Najwyższy szacunek należy (wychowywanemu) chłopcu"?
2. Kto był autorem dzieł: Ars grammatica, De dialectica, De orthographia, De rhetorica?
3. Wymień nazwiska filozofów Kościoła, którzy zajmowali się przeniesieniem Pisma Świętego do edukacji.
4. Jakie etapy kształcenia gimnazjalnego proponował Jan Sturm?
5. Wymień nazwiska teoretyków tzw. "szkoły pracy".
6. Wymień nazwiska twórców pedagogiki społecznej.
7. Pionierzy upaństwowienia szkolnictwa w Oświeceniu.
8. Podaj nazwiska twórców koncepcji wychowawczo-duszpasterskich w wychowaniu.
9. Na czym polegał system wychowawczy Urszuli Ledóchowskiej?
10. Wymień tezy prezentowane przez Franciszka Becona.
11. Podaj elementy tzw. triady platońskiej.
12. Którzy filozofowie odwoływali się do nauki Arystotelesa?
13. Wymień pięciu najwybitniejszych filozofów: starożytnej Grecji i Rzymu.
14. Jakie synonimy z zakresu wychowania przypisuje się św. Pawłowi?
15. Co było podstawą wychowania Johna Locka?
16. W których słynnych dziełach polskich pisarzy i poetów odnajdujemy cechy wychowania rycerskiego?
17. Jakie słynne szkoły istniały w starożytnej Grecji?
18. Wymień co najmniej trzy tytuły książek Janusza Korczaka pisane dla dzieci.
10. Kiedy została założona i odnowiona Akademia Krakowska?

Obciążenie pracą studenta

Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Konwersatorium		Ćwiczenia		Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	15 g	8 g	30 g	16 g	45 g	24 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	5 g	10 g	10 g	15 g	15 g	25 g
Przygotowanie się do zajęć			10 g	15 g	10 g	15 g
Przygotowanie się do kolokwium	5 g	10 g			5 g	10 g
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań			10 g	10 g	10 g	10 g
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń						
Przygotowanie projektu / pracy						
Przygotowanie się i udział w egzaminie	15 g	16 g			15 g	16 g
	40 g	44 g	60 g	56 g	100 g	100 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
Zna genezę i źródła czynności wychowawczych człowieka w poszczególnych epokach.	K_W01	K3, K4, C1-10	MP1, MS1	MO1, MO2
Zna najwybitniejszych przedstawicieli polskiej i światowej pedagogiki - ich koncepcje na wychowanie i kształcenie.	K_W03	K11, C1-12	MP1	MO2
Ma orientację w podstawowych koncepcjach filozofów i pedagogów dotyczących wychowania i kształcenia w skali cywilizacji aż do czasów współczesnych.	K_W04	K3, K7, C1-10	MP1	MO1
Potrafi wykorzystać wiedzę historyczną na temat genezy i instytucji oświatowo-wychowawczych z innymi obszarami pedagogiki.	K_U02	K1, K4, K11, C1-11	MP1, MS1	MO2
Umie zaprezentować swoje poglądy, zgłosić wątpliwości i dobrać właściwą argumentację, wspartą różnymi poglądami wielu filozofów i pedagogów.	K_U04	K 4, K11, C1-8	MP2	MO2
Właściwie ocenia poziom swojej wiedzy i zdobytych umiejętności, rozumie znaczenie permanentnego dokształcania się w związku z wiedzą dotyczącą wychowania i edukacji sensu largo.	K_K01	K3-10, C12	MP1	MO2
Zdaje sobie sprawę z dziedzictwa kulturowego kraju i Europy, szanuje tradycje, także te dotyczącego najlepszych wzorców wychowawczych w zgodzie z wartościami uniwersalnymi, zawartymi w tradycji judeo-chrześcijańskiej i narodowej.	K_K07	K3-9, C1-12	MP2	MO1